

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	
Aangevraagde activiteiten :	WNB Soortenbescherming aanvraag
Datum ontvangst aanvraag :	16.03.2022
Locatie :	Zevenhont Midden in Genemuiden
Datum beschikking :	29.06.2022
Kenmerk :	D2022-06-001456
Zaaknummer :	2022-004199

Datum verzending

29.06.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen.....	6
B.3	Overige zaken.....	9
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	10
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
C.1.1	Bevoegdheid.....	10
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
C.1.2	Procedure.....	10
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	10
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	10
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	10
C.1.3	Toetsingskader soorten.....	11
C.1.3.1	Wettelijke regels	11
C.1.3.2	Provinciaal beleid	11
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	12
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	12
C.2.4	Periode.....	12
C.2.5	Onderliggende documenten.....	12
C.2.6	Aanvullende gegevens.....	12
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	12
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek.....	13
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	16
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	16
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	16
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	16
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	16
D.	SLOTCONCLUSIE	16
	BIJLAGE 1. MAATREGELEN GROTE MODDERKRUIPER	17

BIJLAGE 2. MAATREGELEN EGEL EN KLEINE MARTERACHTIGEN.....	18
--	-----------

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

van het adviesbureau V heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 16 maart 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-004199. Op 7 juni 2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege de uitbreiding van het bedrijventerrein van , bekend als Zevenhont-Midden, te Genemuiden. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper, de egel, bunzing, hermelijn en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen³.

Deze ontheffing heeft betrekking op uitbreiding van het bedrijventerrein van Heutink BV voor de locatie Zevenhont Midden in Genemuiden.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 september 2022 en is geldig tot en met 31 maart 2025.

Wij besluiten dat de voorschriften betreffende mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- , maart 2022. Activiteitenplan Zevenhont-Midden, Genemuiden. 21-496;
- , februari 2022. Quicksan natuurtoets Zevenhont-Midden, Genemuiden. 21-496.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Zwartewaterland;
- [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

A large black rectangular box redacting the signature of the official.A small black rectangular box redacting the name of the official.

Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-06-001456). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Grote modderkruiper

5. Bij de uitvoering van de werkzaamheden aan de watergangen houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de grote modderkruiper. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is april tot en met augustus. Verder zijn perioden met vorst en/of ijs op het water tussen november tot en met maart kwetsbare perioden.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Grote modderkruiper												
Voortplantingsperiode												
Vorstperioden												

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn.

6. U realiseert het tijdelijke alternatieve leefgebied voor de grote modderkruiper volgens de uitgangspunten en planning weergegeven in bijlage 1 van deze beschikking. U stuurt ons via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl) een afschrift van de overeenkomst met de grondeigenaar, waarin is geregeld dat het tijdelijke alternatieve leefgebied zoals weergegeven in bijlage 1 mag worden gerealiseerd en door ontheffinghouder mag worden gebruikt.
7. In de kleinere sloten die worden gebruikt als voorplantingsgebied mag u de methodiek van het wegduwen gebruiken. Dit geldt alleen voor de kleinere sloten die in de winterperiode drooggevalen zijn.
- De sloten worden een week voor aanvang van het dempen/vergraven gemaaid (oever en waterplanten) met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden overgezet naar het tijdelijk leefgebied. De te dempen/vergraven watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd.
 - Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
 - In de afvoersijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen.
 - Tussentijds en op het eind wordt het in de sloot achtergebleven slib weggegraven en uitgespreid op het land. Hierin aangetroffen vissen, amfibieën en andere dieren worden zo spoedig mogelijk overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
8. Grotere watergangen en niet in de winter droogstaande kleine watergangen worden afgevangen door elektrisch vissen. Hierbij mag alleen gebruik worden gemaakt van electrovisapparatuur met gelijkstroom.
- De watergangen worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder ecologische begeleiding. U maakt daarbij gebruik van een open maaikorf. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologische deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
 - In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
 - Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en

ander waterleven worden door de ecologisch deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.

9. Na het wegvangen en visvrij maken van de wateren op basis van voorschrift 7 of 8 kunnen de werkzaamheden, bestaande uit dempen en/of vergraven worden uitgevoerd. Indien gewenst kunnen damwanden of rijplaten in de watergangen gedrukt worden, tot iets onder het maaiveld, zodat de watervoerende functie nog gebruikt kan worden, maar vissen niet opnieuw kunnen opzwemmen. Een alternatief is het plaatsen van een pvc buis in de grond dam, zodanig dat deze niet permanent onder water staat en vis dus niet kan opzwemmen, maar water wel afgevoerd wordt.
10. U richt bij de inrichting van het bedrijventerrein nieuw leefgebied in als optimaal leefgebied voor de grote modderkruiper. Dit leefgebied bestaat uit de nieuw aan te leggen watergangen met natuurvriendelijke oevers (plasdrasbermen), over een lengte van 1.000 meter (zie bijlage 1 van deze beschikking). In het logboek wordt weergegeven op welke wijze de watergangen zijn gerealiseerd (dwarsprofielen, oppervlakten en geschiktheid als leefgebied voor grote modderkruiper).
11. U stemt het (water)beheer in de in voorschrift 10 bedoelde watergangen af op de habitateisen van de grote modderkruiper. U legt deze voorwaarden schriftelijk vast in een beheersovereenkomst. Deze beheersovereenkomst stuurt u binnen 3 maand na de afronding van de watergang naar ons toe via meldpunt@overijssel.nl.
 - De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 - De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen langs de sloot en wordt vervolgens verwerkt op het perceel of afgevoerd.

Egel, bunzing, hermelijn en wezel

12. Bij de uitvoering houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten. Dit betreft de voortplantingsperiode (maart-september) voor egel, bunzing, hermelijn en wezel en (voor egel) de overwinteringsperiode (november-maart).

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Egel												
Voortplantingsperiode												
Overwinteringsperiode												
Kleine marterachtigen												
Voortplantingsperiode												

13. Werken in de periode 1 november tot en met 15 maart is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat geen overwinterende egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november van hetzelfde jaar ongeschikt is gemaakt (en wordt gehouden) voor overwinterende egels. Zie hiervoor voorschrift 14 en 15.
14. Voorafgaand aan het verwijderen van beplanting voert een ecologisch deskundige een controle uit om na te gaan of verblijfplaatsen van egels of kleine marters aanwezig zijn. Hierbij worden visueel gewerkt, ondersteund met kijkers met warmtebeeld en/of endoscopen. Als geen verblijfplaatsen worden vastgesteld, kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd.
15. Het leefgebied wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel en kleine marterachtigen door opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens het

werkgebied in een langzaam tempo kort te maaien of te frezen. Vervolgens wordt de vegetatie ook kort gehouden (max 10 cm) en vrijgehouden van blad en dergelijke.

16. Bij zowel het ongeschikt maken van het werkgebied als het herprofiëren van de grond wordt in één richting gewerkt om eventueel aanwezige exemplaren de kans te geven om te ontsnappen.
17. U realiseert vervangend leefgebied zoals is weergegeven in de aanvraag en aanvulling (zie bijlage 2):
 - Uitbreiding houtopstand met ca. 1.200 m² richting zuiden,
 - In de bestaande en nieuwe houtopstand worden in totaal 8 nestgelegenheden voor egel en kleine marterachtigen aangelegd, verborgen in houtstapels/takkenhopen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van egel- en marterkasten van Vivara of vergelijkbaar.
 - realisatie groenblauwe zone van Zevenhont en aanleg ca. 44.000 m² aan nieuwe houtopstand (met voor egel geschikte ondergroei) die wordt aangelegd in het kader van de landschappelijke inpassing rond Zevenhont Oost (ca. 1.300 m lang, gemiddeld 20m breed) en Zevenhont Zuid (ca. 900 m lang, gemiddeld 20m breed). U stuurt ons via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl) een afschrift van de overeenkomst met de gemeente, waarin is geregeld hoe en wanneer dit alternatieve leefgebied wordt gerealiseerd.

B.3 Overige zaken

18. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de grote modderkruiper, de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel.
19. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden hoofdzakelijk plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwartewaterland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Zwartewaterland
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De aanvraag betreft het uitbreiden van het bedrijventerrein op de locatie Zevenhont-Midden, gelegen tussen het bestaande bedrijventerrein en een uitbreidingslocatie Zevenhont-Zuid. In onderstaande figuur is de ligging weergegeven.

Figuur 1. Ligging plangebied (zuidelijke en oostelijke deelgebied).

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

De groenstrook aan de zuidzijde van het bedrijventerrein wordt verwijderd. Hiervoor worden bomen gekapt. Verder wordt het deelgebied bouwrijp gemaakt (sloten dempen/verwijderen, terrein afgraven en opnieuw inrichten). Hierna worden er nieuwe bedrijfsgebouwen en bijbehorende infrastructuur gerealiseerd.

De huidige groen-blauwe zone aan de oostkant van het bedrijventerrein wordt verbreed en verlengd. Deze zone dient als waterberging, visuele afscherming van het bedrijventerrein en als alternatief leefgebied voor beschermde soorten. De reeds aanwezige houtopstand blijft behouden en wordt naar het zuiden toe verlengd. Ten oosten van de houtopstand wordt een waterbergingsgebied ingericht voor het stedelijk water en ten oosten daarvan wordt van noord naar zuid een nieuwe watergang voor agrarisch water gegraven. Op deze locatie bevinden zich nu een aantal agrarische sloten in west-oost richting. Deze 'dwarssloten' worden ter plaatse van de waterberging opnieuw ingericht en worden voorzien van natuurvriendelijke (flauw oplopende, minimaal 1:2) oevers. Ook de nieuw te graven agrarische sloot wordt voorzien van een dergelijke natuurvriendelijke oever.

De start van de werkzaamheden staat gepland voor het najaar van 2022. De werkzaamheden duren naar verwachting maximaal 2 jaar. Een ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 3,5 jaar (september 2022 tot en met maart 2025). Hierbij wordt rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

C.2.2 Doel van het project

Uitbreiding bedrijventerrein en waterberging.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen van de grote modderkruiper, de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel¹⁰.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2022 tot en met 31 maart 2025.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen, maart 2022. Activiteitenplan Zevenhont-Midden, Genemuiden. 21-496;
- Ecogroen, februari 2022. Quicksan natuurtoets Zevenhont-Midden, Genemuiden. 21-496;
- Plankaart;
- Machtiging.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 16 maart 2022 ontvangen. Op 18 mei 2022 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 8 juni 2022¹¹ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het *kennisdocument van de grote modderkruiper*, onze *Brochure Soortenbescherming in Overijssel*, *Bunzing*, *egel*, *hermelijn* en *wezel* en onze *Handreiking soortbescherming* bij onze toetsing.

¹⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹¹ Kenmerk provincie D2022-06-001095

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport Activiteitenplan Zevenhont-Noord wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan met literatuuronderzoek en een veldbezoek uitgevoerd op 4 oktober 2021, aanvullend op 18 januari 2022. Hierbij is ook bemonsterd met een Ravon schepnet (3mm maaswijdte). Visuele beoordeling leefgebied de grote modderkruiper, egel en kleine marterachtigen (inclusief 50 m rondom plangebied) tevens op 18 januari 2022.
- Op 18 januari 2022 is de groenstrook ten zuiden van het bedrijventerrein ter hoogte van de Sisalstraat visueel geïnspecteerd op de mogelijke aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) egel en kleine marterachtigen, in verband met de tijdelijke toegangsweg naar Zevenhont Zuid.
- Eerder in 2021 uitgevoerd onderzoek naar aanwezigheid van de grote modderkruiper met eDNA.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen en leefgebied van de grote modderkruiper, egel, bunzing, hermelijn en wezel in beeld te brengen.

De bosschages, groenstroken en ruigtebegroeiing in het plangebied zijn leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van egel en kleine marterachtigen. De sloten vormen leefgebied van de grote modderkruiper.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaat het volgende leefgebied met daarin verblijfplaatsen verloren:

- suboptimaal voortplantingsgebied (circa 1,18 kilometer slootlengte) en overwinteringsgebied (circa 45 meter slootlengte met dieper water) van grote modderkruiper
- (potentieel) leefgebied van egel, bunzing, hermelijn en wezel in de vorm van houtopstanden, groenstroken en slootoevers in het plangebied (ca 6.100 m²).

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de grote modderkruiper of komen overeen met de werkwijze zoals in onze handreiking soortenbescherming is opgenomen voor egel en kleine marters. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de betrokken soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Grote modderkruiper

- Dempen of vergraven van wateren vindt plaats in de periode september tot en met maart, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van grote modderkruiper (alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water). De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden.
- Voor de gezamenlijke projecten rond de uitbreiding van Zevenhont is er tijdelijk leefgebied gecreëerd om de periode te overbruggen tussen de start van de graafwerkzaamheden en het opnieuw geschikt worden/ begroeid raken van de aan te leggen natuurvriendelijke oevers na de uitvoering van het project. Door het beheer specifiek te richten op de geschiktheid van de sloten voor de grote modderkruiper, wordt de draagkracht van deze sloten vergroot. Hierdoor zijn ze geschikt als tijdelijk leefgebied voor (het naar verwachting beperkte aantal) te verplaatsen grote modderkruipers vanuit de gezamenlijke projecten rond de uitbreiding van Zevenhont. De sloten zijn eigendom van de gemeente. Wij vragen in de voorschriften om een schriftelijke akkoordverklaring van de gemeente Zwartewaterland.
- Kleine sloten worden een week voor aanvang van het dempen/vergraven gemaaid (oevers en waterplanten) met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden overgezet naar het tijdelijk leefgebied. De te dempen/vergraven watergangen worden eerst aan

beide uiteinden afgedamd. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken. In de afvoerzijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen. Wel wordt tussentijds en op het eind slib weggegraven en uitgespreid op het land. Gevangen vissen, amfibieën en andere dieren worden spoedig mogelijk overgezet naar het tijdelijk leefgebied.

- Grotere watergangen en blijvend watervoerende watergangen wordt kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder ecologische begeleiding. Dit maakt het traject onaantrekkelijk voor vissen en amfibieën om zich op te houden. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologische deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
- Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterleven worden door de ecologisch deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- Na het visvrij maken en voor het dempen/vergraven kunnen damwanden of rijplaten in de watergangen gedrukt worden, tot iets onder het maaiveld, zodat de watervoerende functie nog gebruikt kan worden, maar vissen niet opnieuw kunnen opzwemmen. Een alternatief is het plaatsen van een pvc buis in de gronddam, zodanig dat deze niet permanent onder water staat en vis dus niet kan opzwemmen, maar water wel afgevoerd wordt.
- Na het uitvoeren van bovenstaande handelingen zijn de wateren visvrij en kunnen de wateren - zonder nadere voorwaarden ten aanzien van grote modderkruiper - worden vergraven en/of gedempt.
- Voor grote modderkruiper ontstaat na de werkzaamheden nieuw leefgebied door het realiseren van natuurvriendelijke oevers in de dwarsloten in de waterbergingszone en langs de (op)nieuw te graven watergangen. (bijlage 5, in totaal ca 1 km oeverlengte). Deze watergangen worden voorzien van natuurvriendelijke oevers (plasdrasbermen) waardoor ze meer optimaal worden opgericht voor de grote modderkruiper. In combinatie met de aanwezige diepere watergang (donkerblauwe lijn, 425m, winterhabitat) biedt de toekomstige groen-blauwe zone jaarrond optimaal leefgebied voor grote modderkruiper.
- Het beheer van de sloten wordt afgestemd op de eisen die grote modderkruiper stelt en wordt schriftelijk vastgelegd in een beheersovereenkomst:
 1. De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 2. De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel of afgevoerd.

Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om exemplaren te ontzien. Grote modderkruipers worden verplaatst naar sloten in de omgeving van het plangebied, die specifiek voor grote modderkruiper worden beheerd en als tijdelijk vervangend leefgebied dienen, conform de afspraken in de beschikkingen voor Zevenhont Zuid, Oost en de Randweg (kenmerken D2021-12-001109, D2021-11-003176 en D2021-12-001435.). Op de langere termijn komt nieuw leefgebied beschikbaar door de realisatie van geschikte watergangen met natuurvriendelijke oevers. De nieuw aangelegde/gewijzigde watergangen liggen in een groot netwerk van smalle en diepere sloten in de polder, zodat deze vanuit daar weer gekoloniseerd kunnen worden en voor

grote modderkruiper te bereiken zijn. De grote modderkruipers worden niet actief vanuit het tijdelijke leefgebied naar het nieuwe permanente leefgebied verplaatst.

Egel, bunzing, hermelijn en wezel

- Het verwijderen van geschikt leefgebied van egel en kleine marterachtigen wordt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en (voor egel: ook de kwetsbare overwinteringsperiode) van kleine marterachtigen en egel uitgevoerd en buiten de broedperiode van vogels. Dit betekent dat de werkzaamheden bij voorkeur worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 november. De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden.
- De werkzaamheden worden uitgevoerd nadat uit een controle van een ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels of kleine marterachtigen aanwezig zijn in het projectgebied. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde verblijfplaatsen van egels of kleine marterachtigen worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond de verblijfplaats) tot de aanwezige exemplaren uit eigen beweging een ander heenkomen hebben gezocht.
- Werken in de periode 1 november tot en met 15 maart is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat geen overwinterende egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november van hetzelfde jaar ongeschikt is gemaakt (en wordt gehouden) voor overwinterende egels.
Bij een dergelijke controle moet voorafgaand aan het verwijderen van de vegetatie de gehele locatie zorgvuldig visueel gecontroleerd op aanwezige egels, ondersteund met een warmtecamera en endoscoop. Als er geen egels aanwezig zijn kan de vegetatie onder ecologische begeleiding worden verwijderd. Het gebruik van een warmtebeeldcamera kan ondersteunend werken, maar de lichaamstemperatuur van egels kan in de winter sterk dalen tot (onder de) 5 °C.
- Het leefgebied wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel en kleine marterachtigen door opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens het werkgebied in een langzaam tempo kort te maaien of te frezen. Vervolgens wordt de vegetatie ook kort gehouden (max 10 cm) en vrijgehouden van blad en dergelijke.
- Bij zowel het ongeschikt maken van het werkgebied als het herprofilen van de grond wordt in één richting gewerkt om eventueel aanwezige exemplaren de kans te geven om te ontsnappen.
- U realiseert vervangend leefgebied voor de oppervlakte van 6.100 m² suboptimaal leefgebied die verloren gaat. Dit wordt deels in eigen beheer uitgevoerd, en deels als onderdeel van de gehele planvorming voor de uitbreidingen van Zevenhont. De houtopstand wordt naar het zuiden toe uitgebreid met ca. 1.200 m² houtopstand. In de bestaande en nieuwe houtopstand worden in totaal 8 nestgelegenheden voor egel en kleine marterachtigen aangelegd (geschikte kasten), verborgen in houtstapels/takkenhopen. Op termijn ontstaat hierdoor een grote, aaneengesloten houtopstand binnen de grenzen van het plangebied. Daarbij vormt het toekomstig waterbergingsgebied grenzend aan de houtopstand geschikt foerageergebied. De houtopstand langs de oostgrens van het plangebied ligt in de huidige situatie vrij geïsoleerd. In de toekomstige situatie verbindt de groenblauwe zone van Zevenhont Midden de ca. 42.000 m² aan nieuwe houtopstand die wordt aangelegd in het kader van de landschappelijke inpassing rond Zevenhont Oost (ca. 1.300 m lang, gemiddeld 20 meter breed) en Zevenhont Zuid (ca. 900 m lang, gemiddeld 20m breed). Dit is ruim meer dan de oppervlakte die nodig is als compensatie voor de ontwikkeling van Zevenhont Oost (verlies van 100 meter houtwal van ca. 10 meter breed, dus 1.000 m²) en Zevenhont Zuid (geen verlies leefgebied egel en kleine marterachtigen). De ontwikkelingen in Zevenhont Midden zorgen dat de houtopstanden rondom Zevenhont Oost en Zuid fysiek verbonden worden en er één robuuste ecologische verbindingzone ontstaat met leefgebied voor egel en kleine marterachtigen.

Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren van egel en/ of kleine marterachtigen geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Daarnaast zijn er alternatieve leefgebieden in (de omgeving van) het plangebied beschikbaar, wordt nieuw geschikt leefgebied gerealiseerd en worden aantrekkelijke verblijfplaatslocaties aangebracht in de vorm van takken- en bladhopen in de te behouden houtopstand aan de oostzijde van het plangebied.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein leiden tot het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper, de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 lid 1b Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Het plan wordt uitgevoerd op een locatie die is gelegen tussen het huidige bedrijventerrein en de vergunde toekomstige uitbreiding van bedrijventerrein Zevenhont Zuid. Het uitvoeren van de plannen is daardoor locatiegebonden. Bij de inrichting en de werkwijze van het plan wordt rekening gehouden met de aanwezige soorten, een alternatieve inrichting of werkwijze leidt niet tot geen of minder effect op de genoemde soorten. De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de grote modderkruiper, egel en kleine marterachtigen. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang voldoende is onderbouwd. Voorgenomen ontwikkeling 'Zevenhont Midden' ligt ingeklemd tussen de ontwikkelingen van Zevenhont Zuid en Zevenhont Oost en sluit hier qua geplande bedrijvigheid op aan. Ook de landschappelijke inpassing van de drie ontwikkelingen sluit op elkaar aan. De ontwikkeling van bedrijventerrein is een ruimtelijke ontwikkeling.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D. SLOTCONCLUSIE

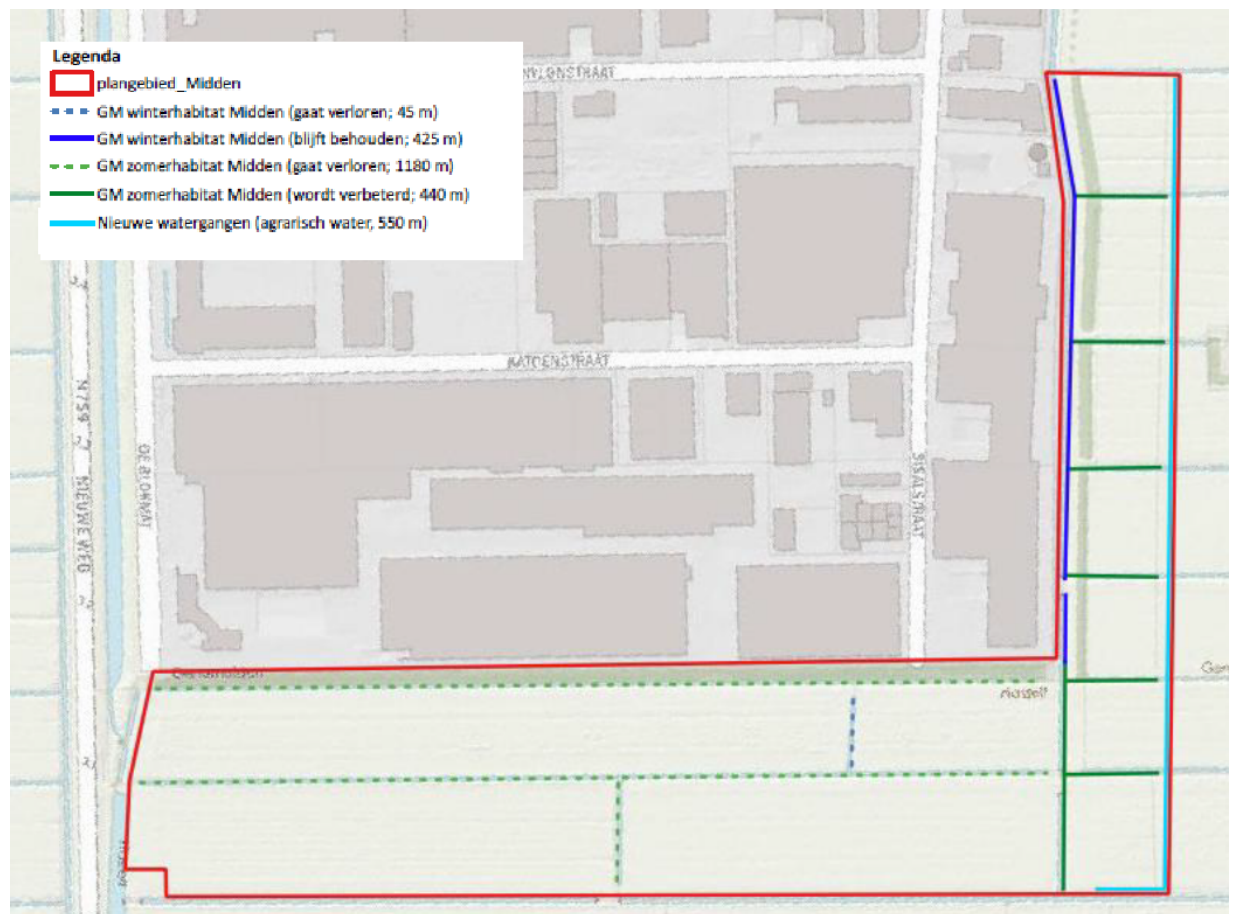
De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹² Art. 1.10, derde lid Wnb

¹³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

Bijlage 1. Maatregelen grote modderkruiper

Bijlage 2. Maatregelen egel en kleine marterachtigen

